

Bijlage 1

Regeling dyslexie in het kader van Passend Onderwijs Rijnlands Lyceum Wassenaar

1. Dyslexie

De scholen voor primair en voortgezet onderwijs in Wassenaar hebben in de notitie 'Beleid dyslexieverklaringen' criteria opgesteld waaraan dyslexieverklaringen dienen te voldoen. Uitgangspunt is dat de verklaringen opgesteld moeten zijn door een GZ-psycholoog*. Daarbij dienen de richtlijnen van het Masterplan Dyslexie 2006 gevolgd te zijn. Anamnese, inhoudende dat de schoolresultaten van het kind zijn meegewogen, speelt in de afgifte van de verklaring een belangrijke rol. Dit laatste vereist dat de GZ-psycholoog de school van het kind bij de indicatiestelling heeft geraadpleegd. De uitgangspunten zijn van toepassing op nieuw af te geven verklaringen vanaf augustus 2012.

*of een daaraan gelijkwaardige deskundige conform de eisen van het 'Protocol dyslexie Voortgezet Onderwijs'.

2. Voorzieningen

Leerlingen met een dyslexieverklaring (zie 1.) kunnen gebruik maken van de volgende voorzieningen:

a) Verlenging van maximaal 15% in tijd bij het maken van proefwerken. Bij een proefwerk van 40 minuten is de toegestane verlenging 5 minuten. De docent kan dit faciliteren door de omvang van het proefwerk op maximaal 40 minuten maaktijd af te stemmen.

b) Een zogenaamde dyslexieversie van het proefwerk. Dit is het "gewone" proefwerk verminderd met een aantal opdrachten gelijkstaand aan 15% verlenging in tijd voor het maken van de andere opgaven.

c) Lettertype. Proefwerkopgaven voor dyslectische leerlingen worden gemaakt in het lettertype Arial.12

3. Talen: Beoordeling schriftelijk werk – richtlijn dispensatie spelfouten:

Als algemeen uitgangspunt voor de toetsing in de talen geldt dat alle vaardigheden worden getoetst (luisteren, lezen, grammatica, spelling en spreekvaardigheid). Dit biedt dyslectische (en andere) leerlingen de mogelijkheid om bijvoorbeeld spelling te compenseren met niet spellinggerichte vaardigheden zoals spreken of luisteren.

De Examenregeling (CSE) kent geen dispensatie in foutenaftrek voor dyslectische leerlingen.

Dyslectische leerlingen moeten bij het eindexamen aan dezelfde eisen voldoen als niet-dyslectische leerlingen.

De Examenregeling kent voor alle leerlingen een maximale puntenaftrek voor spelfouten bij het vak Nederlands. Deze maximale puntenaftrek varieert per schooljaar en per school- en centraal examen.

4. Dispensatieregeling onderbouw:

De dispensatieregeling is een richtlijn ter uitvoering door de docent **. De richtlijn geldt voor de vakken Nederlands, Engels (regulier en TTO), Frans, Duits en Klassieke Talen.

De richtlijn geldt voor alle schooljaren (m.u.v. schoolexamens en centrale examens) voor de vakken Nederlands, Engels (regulier en TTO, Frans, Duits en Klassieke Talen).

De richtlijn voor dispensatie voor de talen houdt het volgende in:

- Voor de onderbouw geldt: een maximale aftrek van punten voor spelfouten bij toetsen, waarbij per toets de hoogte van deze aftrek wordt bepaald door de vaksectie.

Voor de andere vakken geldt:

- spelfouten worden niet als fout gerekend, waarbij wel geldt dat het woord/begrip als zodanig herkenbaar moet zijn. Uitzondering hierop vormt het vak biologie waarbij vakspecifieke

termen goed gespeld moeten worden. Het werk wordt op de inhoud beoordeeld. Van de leerling wordt verwacht dat hij/zij zich inzet om spelfouten zoveel mogelijk te vermijden.

5. Dispensatieregeling bovenbouw:

De dispensatieregeling is een richtlijn ter uitvoering door de docent.** De richtlijn geldt voor de vakken Nederlands, Engels (regulier en TTO), Frans, Duits en Klassieke Talen.

De richtlijn voor dispensatie voor de talen houdt het volgende in:

- Voor de bovenbouw geldt: een maximale aftrek van punten voor spelfouten bij toetsen, waarbij per toets de hoogte van deze aftrek wordt bepaald door de vaksectie.
- Deze regeling geldt niet voor examentoetsen die deel uitmaken van het eindexamen en het centraal examen.

Voor de andere vakken geldt:

- spelfouten worden niet als fout gerekend, waarbij wel geldt dat het woord/begrip als zodanig herkenbaar moet zijn. Uitzondering hierop vormt het vak biologie waarbij vakspecifieke termen goed gespeld moeten worden. Het werk wordt op de inhoud beoordeeld.

6. Ontheffing tweede moderne vreemde taal bovenbouw VWO.

In de Vernieuwde Tweede Fase kan er een ontheffing voor de tweede moderne vreemde taal op het Atheneum worden verleend op grond van een bij de leerling aanwezige stoornis die specifiek betrekking heeft op taal of een zintuiglijke stoornis die effect heeft op taal. In plaats van de tweede moderne vreemde taal moet de leerling een ander vak van 480 studielasturen volgen.

De bepaling of een leerling al dan niet in aanmerking komt voor deze regeling is aan het bevoegd gezag, waarbij uitdrukkelijk in de regelgeving vanuit de overheid is aangegeven dat het bevoegd gezag niet verplicht is deze ontheffing te verlenen, maar dat het de mogelijkheid heeft dat te doen.

7. Aanvraag dispensatie op basis van dyslexie

- a. De aanvraag wordt altijd schriftelijk gedaan door de ouders.
- b. De aanvraag kan uitsluitend betrekking hebben op een bij de leerling aanwezige stoornis die specifiek betrekking heeft op taal of een zintuiglijke stoornis die effect heeft op taal en wordt derhalve alleen toegekend bij vaststelling daarvan. Hiertoe dient minimaal een deskundige verklaring te worden overlegd. Ook wordt in de aanvraag vermeld welk vak de leerling in plaats van de tweede moderne vreemde taal zou willen kiezen.
- c. De aanvraag wordt gericht aan de rector, per adres afdelingsleider.
- d. De aanvraag wordt getoetst door een commissie die bestaat uit de conrector, de afdelingsleider derde klassen, de afdelingsleider VWO 4, de mentor en de decaan en de coördinator Passend Onderwijs. Deze commissie zal, indien noodzakelijk, de taaldocenten van de leerling raadplegen. Bij haar beslissing zal de commissie de mogelijkheden van het vakkenpakket en de werkhouding van de leerling in overweging nemen. Bij toekenning van de ontheffing bepaalt de commissie, na overleg met de ouders en de leerling, welk vak als vervangend vak wordt aangewezen. Het betreffende vak moet inpasbaar zijn in de roosterorganisatie van de school.
- e. De beslissing wordt binnen 10 dagen aan de ouders medegedeeld; bij afwijzing van het verzoek zal een toelichting gegeven worden.
- f. Er is een mogelijkheid om in beroep te gaan tegen het besluit: u kunt binnen vijf dagen na dagtekening van de brief, schriftelijk beroep aantekenen bij de rector. De rector zal marginaal toetsen, dit wil zeggen dat hij toetst of de procedure juist is gevolgd.

8. Kurzweil

Leerlingen kunnen gebruik maken van het 'hulpprogramma' Kurzweil 3000, geavanceerde dyslexiesoftware voor leerlingen met ernstige dyslexie. Het programma kan zowel op school als thuis worden gebruikt, bij huiswerk, toetsen en examens. Welke leerling met dyslexie hiervoor in aanmerking komt wordt vastgesteld door de leden van het RT-team (remedial teaching en dyslexie,

in het vervolg afgekort tot RT) en in overleg met de betreffende leerling en de ouders/verzorgers. De afspraken rondom het gebruik van Kurzweil op school worden vastgelegd in de gebruikersovereenkomst tussen de school en de ouders. Kurzweil wordt gratis aan de leerlingen beschikbaar gesteld, alleen de kosten voor de Kurzweil-bestanden van de leerboeken die bij Dedicon worden besteld zijn voor rekening van de ouders/verzorgers. Elk schooljaar wordt geëvalueerd of de leerling wel of geen baat heeft bij het gebruik van Kurzweil op school. (Zie ook bijlage 2.)

9. Evaluatiebijeenkomsten voor dyslectische leerlingen:

Alle dyslectische leerlingen uit de brugklas worden een aantal keer per jaar uitgenodigd voor zogenaamde evaluatiebijeenkomsten door het RT. Er wordt onder andere aandacht besteed aan het werken met Kurzweil, huiswerk plannen, woordjes leren en het gebruik van aanvullende computerprogramma's zoals bijvoorbeeld WRTS. Leerlingen kunnen tevens ervaringen uitwisselen over hun omgang met de leerbelemmering op school en bij het maken van huiswerk.

10. Extracurriculaire ondersteuning:

Op basis van de signaleringen van de docenten aan het begin van het schooljaar (brugklas) kunnen leerlingen worden geselecteerd voor een screening op dyslexie. Indien de uitkomst daartoe aanleiding geeft, kan een leerling voor verder onderzoek in samenwerking met de Schooladviesdienst worden uitgenodigd. De screening en het aanvullend onderzoek vinden plaats in overleg met de ouder(s)/verzorger(s) van de leerling.

11. Regeling Centraal Examen:

In het betreffende jaar van het Centraal Examen worden aan dyslectische leerlingen de dan geldende voorschriften/ faciliteiten inzake dyslexie bekend gemaakt.

Rijnlands Lyceum Wassenaar, januari 2019.